

# KUTSESTANDARD

## Koorijuht, tase 4

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Koorijuht, tase 4	4

### A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus
<p>Koorijuhi töö on loominguiline, mis eeldab muusikalist ettevalmistust. Koorijuht on vokaalmuusika interpreet, kelle tööülesanneteks on laulude õpetamine koorile ja esitamine kontserdil. Töö eesmärk on koori kunstiline juhtimine ning publikule kõrgetasemelise muusikaelamuse pakkumine. Koorijuhi töö on oma olemuselt pedagoogiline ning eeldab lisaks muusikalistele oskustele ka iseseisvat tööd kooriga ning metoodika ja psühholoogia tundmist.</p> <p>Koorijuhi tööaeg on paindlik, töötatakse ka puhkepäevadel ja pühade ajal. Töötatakse üldjuhul siseruumides, kuid esinetakse ka väljas. Töövahendiks on noodimaterjal.</p> <p>Koorijuhi kutsealal on viis kutset:            Koorijuht, tase 4 töötab dirigendi või abidirigendina.            Koorijuht, tase 5 töötab dirigendi või abidirigendina. Ta osaleb oma koori(de)ga konkurssidel, festivalidel ja annab kontserte.            Koorijuht, tase 6 töötab dirigendina oma koori või abidirigendina mahuka repertuaariga kõrgetasemelise kontsertkoori juures. Ta osaleb oma koori(de)ga konkurssidel, festivalidel ja annab kontserte. Tema koorid osalevad aktiivselt kontserttegevuses. 6. taseme koorijuht koolitab vajadusel madalama taseme koorijuhte ja muusikaõpetajaid piirkonna tasandil.            Koorijuht, tase 7 on tunnustatud dirigent, kes juhatab ühendkoore laulupäevadel ja/või laulupidudel, üleriigilisel laulupeol või on liigijuht/kunstiline juht, juhivad muusikalisi projekte (kunstilise juhi töö laulupidudel, laulupäevadel, galakontsertidel). Ta võib olla ka koori hääleseadja ja koori vokaaltöö spetsialist. 7. taseme koorijuht osaleb oma koori(de)ga konkurssidel, festivalidel ja annab kontserte. Tema koori(de)l on aktiivne kontserttegevus. Ta viib läbi seminare, koolitusi mentorina, leiab koolituste läbiviimiseks vajaliku metoodika ning vajadusel koostab õppematerjale.            Koorijuht, tase 8 on professionaalse koorimuusika tippinterpreet ja ekspert, rahvusvaheliselt tunnustatud dirigent, keda kutsutakse dirigendina ja/või koolitajana mainekatele rahvusvahelistele koorimuusika suursündmustele. Ta on kunstiline juht ja arvamuslimiter erinevatel rahvusvahelistel kõrgetasemelistel koorimuusikasündmustel, juhatab vokaal-sümfoonilisi suurvorme orkestriga.</p>
A.2 Tööosad
<p>Kohustuslikud tööosad</p> <p>A.2.1 Repertuaari ettevalmistamine</p> <p>A.2.2 Repertuaari omandamine ja harjutamine</p> <p>A.2.3 Töö kooriga</p> <p>A.2.4 Koori loominguiline juhtimine</p>
Valitavad tööosad
<p>A.2.5 Muusika loomine</p> <p>A.2.6 Noodigraafika- ja muusikaprogrammide kasutamine</p>

### A.3 Kutsealane ettevalmistus

4. taseme koorijuhiks saab õppida kutseõppeasutuses või töökohal (sh läbides ka koorijuhtimisalase koolituse).

### A.4 Enamlevinud ametinimetused

Dirigent, kooridirigent, koorijuht, abidirigent, koormeister

### A.6 Tulevikuoskused

Teave oskuste ja trendide kohta, mille tähtsus valdkonnas kasvab.  
 Erialased digioskused.

## B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

### B.1 Kutse struktuur

Koorijuht, tase 4 kutse koosneb üldoskustest, kohustuslikest ja valitavatest kompetentsidest. Kutse taotlemisel on nõutav üldoskuste (B.2) ja kohustuslike kompetentside B.3.1–B.3.4 tõendamine. Lisaks on võimalik tõendada valitavaid kompetentse B.3.5 ja B.3.6.

#### Kvalifikatsiooninõuded haridusele ja töökogemusele

Nõuded kutse taotlemisel

Töömaailma taotlejale

1. Keskhariidus
2. Erialase koolituse läbimine
3. Erialane töökogemus

Kutseõppe lõpetajale

1. Täies mahus läbitud koorijuhi 4. taseme kutseõppe õppekava

Nõuded kutse taastõendamisel

1. Sama taseme kehtiv või kõige rohkem kuus kuud tagasi kehtivuse kaotanud kutse
2. Töökogemus koorijuhina

Kutse andmise korraldus on reguleeritud koorijuhi kutsete kutse andmise korras.

### B.2 Koorijuht, tase 4 üldoskused

Mõtlemisoskused

1. Osaleb erialaga seonduvates töötubades, meistrikursustel, täiendkoolitustel jms; analüüsib oma tööga seotud oskusi ning on teadlik arenguvajadustest. Hoiab end kursis oma erialal toimuvaga, külastab kontserte ja kultuurisündmusi. Vajadusel võtab eratunde oma ala meistritelt ning õpib lisapilli.

Enesejuhtimisoskused

2. Järgib oma töös kutsealaga seonduvaid õigusakte, sh autoriõiguse seadust ja isikuandmete kaitse määrust.
3. Täidab võetud kohustusi ja saavutab töö eesmärgi määratud aja jooksul; annab ratsionaalseid hinnanguid ja analüüsib tagasisidet ning võtab vastu asjakohaseid otsuseid, vastutab nende täitmise eest.
4. Hindab tööga kaasnevaid ohte ning võtab kasutusele abinõud nende maandamiseks, juhindudes ohutusnõuetest; järgib tööprotsessis ohutusnõuete täitmist ning vastutab nende täitmise eest; hoiab oma töökoha korras.

Lävimisoskused

5. Kasutab oma töös eesti keelt tasemel B2 ja võõrkeelt tasemel B1 (lisa 1 – keelte oskustasemetes kirjeldused).
6. Esitab kirjalikud materjalid (nt taotlused, aruanded) struktureeritult ja loogiliselt.
7. Kasutab oma töös arvutit algtasemel (lisa 2 – digipädevuste enesehindamiskaala).
8. Kasutab oma töös erialast tarkvara.
9. Järgib esinemiskultuuri häid tavasid ja esinemistraditsioone; suhtleb kolleegidega vastavalt tunnustatud hea tava põhimõtetele ning juhindub oma töös koorijuhtide kutse-eetikast (lisa 3).
10. Loob kolleegidega head suhted ning on koostöövalmis. Hindab adekvaatselt suhtlemispartnerit ja -situatsiooni, valib asjakohase käitumis- ja väljendusviisi. Väljendab oma seisukohti hinnanguvabalt.

11. Reageerib ootamatutele olukordadele adekvaatselt, lahendab konflikte. Talub pinget ja tuleb toime tagasilöökidega. Suhtub kriitikasse mõistvalt ja suudab sellest õppida.
12. On avatud koostööle, osaleb meeskonnatöös, jagab teistega vajalikku ja kasulikku informatsiooni, tegutseb parima ühise tulemuse saavutamise nimel.

### B.3 Kompetentsid

#### KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID

<b>B.3.1 Repertuaari ettevalmistamine</b>	<b>EKR tase 4</b>
<p>Tegevusnäitajad</p> <p>1. Valib ühe kontserdi repertuaari või laule esinemiskavasse, lähtudes esinemise eesmärgist ning koorilauljate võimekusest. Vajadusel kasutab koorimuusika mentori abi.</p> <p>2. Analüüsib muusikalise materjali sisu ning valmistab ette noodimaterjali lähtuvalt vajadusest.</p>	
<b>B.3.2 Repertuaari omandamine ja harjutamine</b>	<b>EKR tase 4</b>
<p>Tegevusnäitajad</p> <p>1. Loeb ja analüüsib nooditeksti ning kujundab sellele toetudes oma muusikalise tõlgenduse.</p> <p>2. Planeerib iseseisva harjutamisprotsessi ja harjutab eesmärgipäraselt, lähtudes ajaressursist, repertuaari tehnilistest ja sisulistest vajadustest ning järgides ergonomikat. Leiab tööks kooriga koos koorimuusika mentoriga sobiva/optimaalse meetodika, arvestades repertuaari keerukust.</p> <p>3. Valmistub esinemiseks põhjalikult, lähtudes heast esinemiskultuurist ja kontserdi iseloomust. Tuleb toime esinemisega kaasneva psühholoogilise pingega ning suhtleb publikuga olukorrale vastavalt. Vajadusel kasutab koorimuusika mentori abi.</p>	
<b>B.3.3 Töö kooriga</b>	<b>EKR tase 4</b>
<p>Tegevusnäitajad:</p> <p>1. Juhatab ja õpetab lihtvormis koorilaule (periood, AB, ABA), kasutades algtasemel dirigeerimistehnikat ning leides laulu dirigeerimiseks tehnilised võtted, hingamisvõtted, dünaamilise skaala, elementaarsed agoogilised võtted. Juhatab lihttaktimõõte ja lihtsamaid ebasümmeetrilisi taktimõõte vastavalt partituurile. Loeb 2-3-realist ja lihtsamat akordilist 4- realist kooripartituuri. Kasutab elementaartasandil harmoonilist kuulmist koori intonatsiooni parandamiseks laulu õpetamisel. Valib repertuaari vastavalt koori tasemele, koostab koorile esinemiskava, vajadusel kasutades juhendaja abi. Kuulab ja analüüsib õpetatavate teoste erinevaid interpretatsioone oma lahenduse leidmiseks.</p> <p>2. Õpetab häälepartiidi häälerühmadele, lähtudes partituuri esmanõuetest. Töötab algtasandil koori diktsiooni, vokaali ja dünaamikaga. Pöörab tähelepanu puhtale intonatsioonile. Avab lauljatele teose tausta (ajastu jms), tutvustab teose autorit/autoreid ning vajadusel tõlgib ja selgitab teose teksti.</p> <p>3. Koostab hääleharjutusi ning viib läbi lahtilaulmisi proovis ja kontserdi eel. Häälestab algtasandil koori, kuulab häälerühmade balanssi, lähtudes laulu partituurist.</p>	
<b>B.3.4 Koori loomingu juhtimine</b>	<b>EKR tase 4</b>
<p>Tegevusnäitajad:</p> <p>1. Juhatab laulu/laule kontserdil, lähtudes esinemise eesmärgist. Õpetab koorile selgeks esinemiseks vajaliku repertuaari ning osaleb paikkondlikel muusikaüritustel/kontsertidel vastavalt kokkulepetele korraldajaga.</p> <p>2. Osaleb laulupeo seminaridel ja omandab laulupeo repertuaari ning õpetab selle oma koorile nõutaval tasemel selgeks. Juhatab ja õpetab laulupeo liigilaule ja lihtsamaid ühendkoori laule, juhendades laulupeo liigijuhtide esitatud nõuetest.</p> <p>3. Võtab kooriga osa piirkondlikest ühislaulmistest ja kohalikust kultuurielust, esitades selleks vajalikku ja sobilikku repertuaari. Osaleb kooriga kooriliigi laulupäevadel ja muudel kooriüritustel, olles omandanud nõutava repertuaari. Osaleb koori tegevuskava ja tööplaani väljatöötamisel.</p>	

#### VALITAVAD KOMPETENTSID

Lisaks on võimalik tõendada valitavaid kompetentse B.3.5 ja B.3.6.

<b>B.3.5 Muusika loomine</b>	<b>EKR tase 4</b>
Tegevusnäitajad 1. Teeb oma koorile iseseisvalt seadeid, lähtudes teosest, koori koosseisust ja võimekusest. Seab koorilaule ühelt kooriliigilt teisele, lähtudes häälte juhtimise loogikast. 2. Loob (koori)teoseid, mida kantakse ette avalikul üritusel/sündmusel, lähtudes oma loomingulistest töökspidamisest. Komponeerib lihtvormis koorilaule, lähtudes kompositsiooni alustest.	
<b>B.3.6 Noodigraafika- ja muusikaprogrammide kasutamine</b>	<b>EKR tase 4</b>
Tegevusnäitajad: 1. Rakendab erinevaid muusika töötamise programme, lähtudes töö eesmärgist. Sisestab noote arvutiklaviatuuri või MIDI-süntesaatori abil, kasutades erinevaid noteerimisprogramme. 2. Salvestab arvutisse helifaile, lähtudes salvestuse eesmärgist. Konverteerib helifaile vastavalt töö eesmärgile ja vajadusele. Kasutab erinevate faktuuridega partituuride faile, lähtudes salvestuse eesmärgist.	

## C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

<b>C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile</b>	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	19-12012024-1.1/4k
2. Kutsestandardi koostajad	Heli Jürgenson, Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia Ksenija Grabova, Tallinna Muusika- ja Balletikool, Rahvusooper Estonia, Kalamaja Segakoor Lauri Breede, SA Tartu Rahvaülikool Varje Vürst, Eesti Koorijuhtide Liit
3. Kutsestandardi kinnitaja	Kultuuri Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	31
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	12.01.2024
6. Kutsestandard kehtib kuni	11.01.2029
7. Kutsestandardi versiooni number	4
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	2652 Muusikud, lauljad ja heliloojad
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	4
<b>C.2 Kutsenimetused võõrkeeles</b>	
Inglise keeles	chorus master, choirmaster, conductor
Inglise keeles	Conductor, level 4
Soome keeles	kuoronjohtaja
Vene keeles	хоровой дирижёр
<b>C.3 Lisad</b>	
Lisa 1 <a href="#">Keelte oskustasemetes kirjeldused</a>	
Lisa 2 <a href="#">Digipädevuste enesehindamiskaala</a>	
Lisa 3 <a href="#">Koorijuhtide kutse-eesitika</a>	